

af pastor Kai Kjær-Hansen, Århus

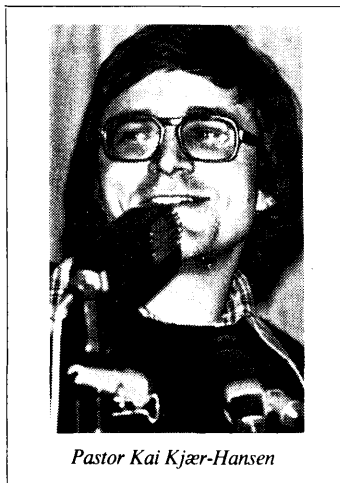
Evangeliet og den jødiske verden 10/1978

Kristen mission over for det jødiske folk begynder med ydmyg bekendelse. Selv om jeg ikke har haft noget med korstog, inkvisition, forfølgelser af jøder, tvang, ghetto og mord at gøre, er jeg del af den kristne kirkes historie. Selv om jeg er for ung til at være delagtig i forbrydelserne mod det jødiske folk under Anden Verdenskrig, må jeg dog bære en byrde. Logisk set burde jeg kunne ryste byrden af mig. Men den tynger alligevel. At være *luthersk* kristen gør det ikke spor lettere. Også Luthers teologi er blevet brugt i klar antisemitisk retning.

Mission og bekendelse

Hvordan skal man tale til jøden, som har sit koncentrationslejrnummer tatoveret på armen. En daglig påmindelse om tiden engang. *Når han hører om kors, hører han hagekors!*

Og skulle manden med koncentrationslejrnummeret på armen være en af de få Jesus-troende jøder, som lever i Israel i dag, er der også noget at bekende over for ham. Alt for ofte har den kristne kirke vist en total mangel på forståelse for hans specielle situation, hans særlige problemer som jøde og kristen. Også jeg står i fare for at pådutte ham en kristendomsopfattelse, som vil gøre ham mere fremmed for sine jødiske omgivelser, end det er nødvendigt. De første kristne var jøder og levede som jøder. Troen på Jesus Messias gjorde dem ikke til ex-jøder. Noget nyt var sket med dem i troen på Jesus Messias, men stadigvæk var de jøder. Med forskel-

Pastor Kai Kjær-Hansen

lige variationer lyder nu sloganet blandt messianske jøder, dvs. kristne jøder: *Man behøver ikke at blive hedning for at tro på Jesus Messias.* – Jeg må bekende over for ham, at den kristne kirke sjældent har forstået dette. Kristen mission, der ikke vil anerkende *forskellene i enheden* mellem kristne af jødisk og hedensk oprindelse, har næppe store muligheder i Israel i dag.

Anklager mod mission

Igennem hele det unge Israels historie har der fra forskellig side været ført en til tider hektisk kamp imod den kristne mission. Forrest i kampen har ekstremistiske ortodokse grupper stået. Undertiden er der blevet øvet hærværk mod kristen ejendom. Også forskellige anti-missionsorganisationer har set dagens lys. Bods- og bededage er blevet holdt, løbesedler spredt og anti-missionsplakater opsat. Helt uden resultater har denne virksomhed ikke været. Visse kristne kostskoler har måttet lukke. En lovgivning fra 1965 forbyder at man sender sine børn til kostskoler, som underviser i en anden religion, end barnet har. Messianske jøder, som sjældent er officielt registrerede som kristne, kan således ikke sende deres børn til sådanne kostskoler. Desuden er der tilfælde, hvor forældre, der sender deres børn til almindelige kristne skoler, er

blevet truet af repræsentanter fra anti-missionsorganisationerne med, at de vil sprede oplysninger om deres forbindelse med missionen, ja, også gøre det nødvendige til, at de mister deres job, hvis de ikke får taget deres børn ud af missionens skoler.

Ordet *missionen* – *ha-Misjon* – har en helt igennem negativ klang. Af og til kan man i pressen høre fra folk, som har problemer med myndighederne, at de vil gå til missionen, dersom myndighederne ikke vil makke ret. At gå til missionen er det værste, man kan tænke sig!

De hyppigste anklager imod missionen lyder:

– Missionen arbejder iblandt socialt dårligt stillede og benytter sig af deres dårlige kår.

– Missionen har ubegrænsede finansielle midler og køber eller bestikker jøder til at konvertere.

– Missionen arbejder blandt Israels soldater og forsøger at få dem overtalt til at desertere fra deres enheder.

– Missionen hjælper og tilskynder jøder til at emigrere fra Israel.

De kristne kirker har taget kraftigt afstand fra disse beskyldninger. Alligevel er de ikke blevet manet i jorden, selv om beviser for beskyldningernes rigtighed mangler. – Dog skal det tilføjes, at ingen naturligvis kan garantere for, hvad »free-lance-missionærer« finder på. Jehovas Vidners tilhængere gør heller ikke her i landet – lige så lidt som i andre lande – militærtjeneste. Men sådanne distinktioner gøres ikke, ikke engang af Knesset-medlemmer, når disse problemer tid efter anden er bragt frem i det israelske parlament.

Missionen lever

Alle vanskeligheder til trods le-

Mødekalender

Svend Erik Larsen:
NOVEMBER:
 15.: Dansk Missionsråds møde
 18.–24.: Udstilling i Horne
 30.: Fåborg

Rigmor Willumsen:
NOVEMBER:
 1.: Øster Højt
 2.: Barløse v/ Assens
 6.: Vantinge
 7.: Ærøskøbing St. Rise
 8.: Ommel
 9.: Dreslette
 14.: Sdr. Broby
 15.: Fraugde
 16.: Strib
 18.–19.: Udstilling i Horne
 20.: Glamsbjerg
 21.: Langeskov
 22.: Gamby
 23.: Røjleskov
 24.: Kerteminde
 27.: Ålborg
 29.: Randers

ver missionen. Det går just ikke an at påstå, at den lever i fortrinlige omgivelser, men hvor gør den det? Selv om den messianske jøde har store problemer at kæmpe med, da staten og omgivelserne indtil nu har sagt, at *en døbt jøde op-hører med at være jøde*, er han alligevel ikke at karakterisere som en martyr-kristen. Man kan frit samles til gudstjenester, og ved optøjer og hærværk skrider politiet ind. Ligeledes kan man frit publicere kristne bøger og lade sin røst høre i offentlige debatter. Det sidste er dog relativt sjældent. Udenlandske kristne stiller sig ofte her i frontlinjen.

Kristen mission har alle steder været en kombination af

Avisoverskrifter fra den anti-missionskampagne, der førte til lukning af skoler.

Der Kampf gegen die Missionen

PER ØSTERBYE:

THE CHURCH IN ISRAEL

kan stadig fås for kr. 12,00 ved henvendelse til Den danske Israelsmissions kontor.

Bogen, som er en licentiatafhandling fra 1970, er stadig standardværket om emnet. En anmelder skrev således i 1976:

»Bogen er for øjeblikket enestående og samler en mængde oplysninger. – Unøjagtighederne er få.»

I dansk Teologisk Tidsskrift skrev Svend Biørn i 1972:

»Det er et nyttigt stykke pionerarbejde – nyttigt i flere henseender. – Og så er der kun tilbage at ønske, at P. Ø.'s bog må blive læst – at den efter sin hensigt må blive læst af BÅDE jøder OG kristne – og være med til at skabe en mere åben og ærlig samtale mellem jødedom og kristendom.»

ord og kærlighedsgerninger. På grund af frygt for anklager for at benytte bestikkelse har den kristne mission i de senere år haft en relativt lav profil, hvad angår kærlighedsgerninger. Undertiden har man valgt at sende en nødlidende jøde tomhændet bort, fordi man aldrig har kunnet være sikker på, om vedkommende var en journalist eller en mand, som var sendt fra en anti-missionsorganisation. Ikke mindst efter vedtagelsen af den nye såkaldte anti-missionslov, som trådte i kraft den 1. april 1978 er den kristne kirkes diakonale tjeneste blevet truet. Også elementære menneskerettigheder til selv at bestemme sin religion er blevet truet.

Anti-missionslov

3. juledag 1977 fik de kristne som bekendt en chock-julegave af Knesset. En anti-missionslov blev vedtaget, som giver indtil 5 års fængsel eller 50.000 israelske pund i bøde til den, som giver penge, hvad der svarer til penge eller et andet ma-

terielt gode i den hensigt at overtale en anden person til at forandre sin religion. Tilsvarende kan den, der modtager eller giver et løfte om at modtage penge eller et andet materielt gode for at forandre sin religion, få indtil 3 års fængsel eller en bøde på 30.000 IL.

I sig selv lyder loven måske ikke så slem. Ordet mission findes ikke. Alligevel er ingen i tvivl om, at loven er rettet mod den kristne mission, selv om den principielt gælder »bestikkelse« fra andre religioner også, heri inkluderet omvendelse til jødedommen. Det løse udtryk »et andet materielt gode« kan imidlertid forstås om en hvilken som helst handling, en kristen gør imod en jøde. Da mange kristne jøder ikke officielt er registrerede som kristne, er menighedens diakonale tjeneste over for menighedsmedlemmer truet. – Det er nok endnu for tidligt at udtale sig om virkningerne af denne lov for den kristne mission i Israel på længere sigt. En ting synes dog at være sikkert: Anti-missi-

onsorganisationer vil nu kunne forøge deres trusler imod mennesker, som følger sig draget af det kristne evangelium og derfor har forbindelse med missionen.

Desuden er det ikke særligt rart at tænke på, at lovens fader, Rabbi Abramowitz, arbejder på en »forbedring« af denne nye lovgivning. Hans mål er at få al kristen propaganda bandlyst, hvilket han ved flere lejligheder åbent har sagt. I første omgang indgik han et kompromis, fordi han indså, at det ikke var muligt at mønstre et flertal for en sådan lov.

Missionen fortsætter

Lovgivning eller ej: missionen fortsætter. Det kristne vidnesbyrd kan ikke ties ihjel. Skulle den dag oprinde, da fremmede missionærer må forlade landet, vil messianske jøders vidnesbyrd fortsat lyde. Hertil kommer, at kristne og jødiske grupper håber på, at denne »skamfulde« og »unødvendige« lov – for nu at citere et par jødiske vurderinger – vil kunne forandres med tiden. Stadigvæk er »propaganda«, dvs. et kristent vidnesbyrd tilladt. Bibler og litteratur kan uddeles og sælges. – Almindeligvis arrangeres ikke gademøder. Og alt for spontane og udfordrende vidnesbyrd virker som regel ikke efter hensigten. Messianske jøder er almindeligvis ikke aktive på denne måde. Derimod hændes det, at kristne eller kristne jøder fra USA på besøg i Israel har følt sig kaldet til sådanne fremstød. Disse har almindeligvis gjort mere skade end gavn. I Israel er ikke ethvert Jesus-

råb eller Jesus-tegn nødvendigvis et Jesus-vidnesbyrd. Det er det nu heller ikke i andre lande!

Hvis kristne på visit i Israel sammen med de messianske jøder og den kristne mission kan fremprovokere spørgsmål på grund af deres liv, ville det være en lykkelig situation. Evangelisation drives bedst framund-til-hjerte-metoden, hvor spørgsmål skabes ud fra et ægte kristenliv. Og på grund af den specielle situation i Israel – og ikke mindst på grund af den kristne kirkes forbrydelser mod det jødiske folk – drives evangelisation bedst fra den jødekristnes mund til hans jødiske broders hjerte. Her kan den kristne mission ikke nok opmuntre sin jødiske trosfælle til at sætte ind. Denne opmuntning skorter det dog ofte på.

Mission og jøder

Fra forskellig side skuffes den messianske jøde. Han skuffes over dialog-teologer, som principielt forkaster mission til jøderne. Ligeledes føler han heller ikke altid, at han får tilstrækkelig opbakning fra evangelisk hold. Der findes såkaldte kristne zionister, som i den grad er optaget af at forsvare Israels ret til at eksistere og i den grad har engageret sig i teologien om de gammeltestamentlige løfters opfyldelse i den nye stat, at man ikke beskæftiger sig synderligt med de kristne jøders kår, hvis man ikke ligeferm også problematiserer mission og evangelisation til jøder. Her er ikke stedet til at gå ind på hverken dialogens betydning eller spørgsmålet om løf-

ternes opfyldelse. Kun skal det konstateres, at der hvor man problematiserer mission til jøderne, problematiserer man samtidig de messianske jøders eksistens som Jesus-troende jøder. Og de Jesus-troende jøder bliver taberne i dette spil.

Det jødiske folk er noget specielt. Derfor skal evangeliet også rækkes på en speciel måde til dette folk. Men rækkes – det skal det! Undertiden kan det specielle betones på en forkert måde, bl.a. på den måde, at man glæder sig over en Jesus-troende jøde, samtidig med at man ikke vil involveres i mission til jøderne, da de alligevel ikke skal omvendes som folk før Jesus genkomst.

De første kristne jøder gik i Jerusalem og forkyndte evangeliet om Jesus Messias til deres jødiske brødre!

Og endnu en ting: Selv om det er rigtigt, at jøder har en bibelsk baggrund, som hverken hedninger eller folk, der lever i

kristne omgivelser almindeligvis har, er det en stor illusion at tro, at alle jøder er gennemsyrede af jødedom eller har en gammeltestamentlig referensramme. Det er et dogme, som gerne må nedbrydes. Når det kommer til stykket, findes der lige så store forskelle i baggrund og trosopfattelse blandt jøder, som der findes blandt grupper af mennesker i »kristne« lande.

Den enkelte jøde såvel som den enkelte dansker skal mødes på en speciel måde med evangeliet. Jøden skal mødes af evangeliets bærer som jøde, men det er op til evangeliets bærer at finde ud af, om jødens jødedom er af religiøs art eller ej.

En ateistisk jøde – og dem er der ikke så få af – hører ikke meget, dersom man kun siger, han tilhører Guds folk. For Gud tror han ikke på! Alligevel har evangeliet også adresse til ham.

Baptistkirken i Jerusalem er en af dem, der har været ude for hærværk.

